

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/9/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318200481
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2018:2318200481.2

Uznesenie

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Myrtill Vojtekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. X., B.. X.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov - matka: T. Y. T., B.. XX.XX.XXXX, X. P. B. P. XXX, a otec: Š. X., B.. X.X.XXXX, X. X. XXX, v konaní zastúpený: JUDr. Vladimír Sidor, advokát so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, o návrhu matky na udelenie súhlasu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Matke maloletého dieťaťa sa dáva za otca maloletého dieťaťa súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa z terajšieho priezviska "X." na priezvisko "T."

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.01.2018 domáhala udelenia súhlasu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, č.k. 4P/230/2012 a maloletá Júlia bola zverená do jej starostlivosti. V roku 2015 uzavrela manželstvo s T. T., z ktorého sa dňa 30.6.2015 narodil ich spoločný syn L.. Z hľadiska ďalšieho vývoja maloletej Júlie by bolo prospešné, keby mala priezvisko T., ktoré je zhodné s priezviskom jej rodiny, a to najmä teraz, keď má maloletá nastúpiť do základnej školy. Otec sa s maloletou nestretáva podľa rozsudku súdu, k styku nedochádza v stanovenom rozsahu. O dieťa sa nezaujíma. Ak sa otec na styk dostaví, dieťa s ním odmieta ísť, plače a tručuje.

2. Matka k svojmu návrhu pripojila znalecký posudok č. 87/2017 vypracovaný znalcom z odboru psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, dospelých a sexuality: PhDr. Viera Trusková, PhD., ktorý bol vypracovaný na žiadosť matky za účelom posúdenia osobnostného profilu maloletého dieťaťa pre účely zmeny jeho priezviska.

3. Otec s návrhom matky nesúhlasil a vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 14.03.2018 uviedol, že matku neustále kontaktoval a dopytoval sa na maloletú Y. a žiadal o zaslanie jej fotografií. Pokiaľ sa styk otca s maloletou nerealizoval, bolo to z objektívnych príčin, teda z dôvodu choroby a pracovnej činnosti otca, nikdy nie zo subjektívnych dôvodov. Otec mal dokonca záujem o styk s maloletou aj nad rámec určeného času, tiež sa matky pýtal, či je treba niečo maloletej kúpiť. Otec ďalej poukázal na skutočnosť, že matka sa s maloletou odsťahovala bez toho, aby upovedomila otca, a čo viac, neoznámila mu následne ani adresu, kde sa s maloletou zdržuje, resp. mu uviedla nesprávnu adresu. Je teda jasné, že styku otca s maloletou fakticky zabránila matka. Napokon je logické, že vzťahy medzi otcom a maloletou nie sú a ani nemôžu byť také pevné, ako vzťahy medzi maloletou a matkou, keďže otec má povolený styk s maloletou každý tretí týždeň v mesiaci od piatka 13:00 hod. do pondelka 13:00 hod. a počas zvyšnej doby, čas trávi maloletá s matkou. Počas času tráveného spoločne medzi otcom a maloletou je maloletá usmievavá a radostná, k otcovi prechováva kladné pocity a to napriek konaniu

matky, ktorá sa snaží maloletú postupne presvedčiť o negatívnom vnímaní otca. Otec ďalej uviedol, že v prípade styku s maloletou bol nútený cestovať 800 km, čo nie je malá vzdialenosť. Z dôvodu tejto obrovskej vzdialenosti si zabezpečil nehnuteľnosť, ktorej vytvoril podmienky aj pre dočasné bývanie maloletej, do ktorej sa sťahuje a je umiestnená v obci O., čo je len 24 km od miesta bydliska maloletej. Pre otca je styk a vzťah s maloletou veľmi dôležitou vecou a je ochotný za týmto účelom vykonať zmeny vo svojom živote. Skutočnosť, že matka chce dosiahnuť odlúčenie maloletej od otca vyjadruje len jej záujem a nie záujem maloletej.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, čítaním sa oboznámil s listinnými dôkazmi, a to najmä so znaleckým posudkom č. 87/2017, písomným vyjadrením otca k návrhu matky, správou kolízneho opatrovníka, ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

5. Maloleté dieťa, Y.I. X., B.. X.X.XXXX, má toho času 6 rokov, pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 4P/230/2012, kedy maloletá bola zverená do starostlivosti matky. Práva a povinnosti k maloletému dieťaťu boli naposledy upravené rozsudkom tunajšieho súdu, č.k. 16P/227/2015-18 zo dňa 23.11.2015, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej má otec právo stretávať sa s maloletou Júliou každý tretí týždeň v mesiaci od piatka od 13.00 hod. do pondelka do 13.00 hod., každý párny rok počas Vianočných sviatkov od 25.12. od 13.00 hod. do 31.12. do 13.00 hod., každý kalendárny rok v čase od 1.7. od 13.00 hod. do 8.7. do 13.00 hod. s tým, že matka je povinná pred stretnutím s otcom maloletú na styk riadne pripraviť a odovzdať pred domom kde býva a otec je povinný maloleté dieťa po ukončení styku vrátiť matke na tom istom mieste.

6. Zo znaleckého posudku č. 87/2017 predloženého matkou vyplýva, že intelektové a rozumové schopnosti maloletej Y. sú toho času situované v oboch zložkách verbálnej i neverbálnej do pásma nadpriemeru. Na základe zistených skutočností psychodiagnostickým vyšetrením je možné konštatovať, že maloletá Júlia vie jasne vyjadriť svoj názor a postoj k zmene jej priezviska. V prípade, že maloletá bude používať priezvisko T., pričom sa bude volať X., môže významne ovplyvniť jej budúcu psychickú integritu ako aj spôsobiť vážne psychické problémy pri určení interpersonálnej identity dieťaťa. Záverom znalkyňa odporučila zmenu priezviska maloletého dieťaťa.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 14.03.2018 mal súd preukázané, že dňa 13.03.2018 bol vykonaný pohovor s maloletým dieťaťom ohľadne zmeny priezviska maloletej Y.. Pohovor s maloletou bol vykonaný bez prítomnosti zákonného zástupcu, kedy bola maloletá Júlia oboznámená, za akým účelom sa pohovor vykonáva k čomu uviedla, že vie, nakoľko jej to maminka vysvetlila. Maloletá bola počas pohovoru veľmi usmievavá a komunikatívna, uviedla, svoje meno a svoj vek. Na otázku, či vie, že má priezvisko po biologickom otcovi, a to X., uviedla, že áno, ale ona sa už chce volať tak, ako jej rodičia a braček. Uviedla, že chodí do škôlky, kde sa jej veľmi páči. K stretávaniu sa s otcom uviedla, že naposledy sa stretli keď mala 3 roky a zobral ju do Dráčika. Údajne spolu nekomunikujú a ani sa nestretávajú, nič jej ani nekupuje. Iné skutočnosti ohľadne biologického otca neuviedla. Maloletá Y. považuje za svojho otca súčasného manžela matky, T. T., s ktorým si veľmi dobre rozumie, čo sa potvrdilo aj z jej rozprávania. Chodievajú často do Č., odkiaľ pochádzajú rodičia súčasného manžela matky. Ich označila za babku a dedka. Ďalej uviedla, že jej braček má dva roky. Na záver dodala, že sa chce volať T.á, lebo sa tak volajú aj jej rodičia a braček.

8. Na pojednávaní matka trvala na svojom návrhu a doplnila, že odvtedy čo sa jej narodil syn, maloletá Y. si uvedomuje, že má odlišné priezvisko od ostatných členov rodiny, pričom ani v materskej škole sa nepriznávala k priezvisku X., na toto veľakrát ani nereagovala. Maloletá sa stotožňuje s ich súčasným priezviskom T., a takto sa prezentuje aj v škôlke. Poukázala na skutočnosť, že nežiada o zrušenie otcovstva, nikdy by to neurobila. Maloletá vie, kto je jej otcom. Čo sa týka styku otca s maloletou, tento sa uskutočňuje podľa súdom upraveného rozsudku, s tým, že maloletá poslednú dobu odmieta otca, jednoducho s ním nechce ísť. Otcovi však v stretávaní nebráni, posledné obdobie sa stalo, že otec niekoľkokrát na styk neprišiel. Maloletá za svojho otca považuje jej súčasného manžela. Výživné na maloleté dieťa otec platí pravidelne.

9. Otec na pojednávaní s návrhom matky nesúhlasil, dôvodniac, že podľa jeho názoru neexistujú skutkové ani právne dôvody na zmenu priezviska. Poukázal na skutočnosť, že v čase vypracovania

znaleckého posudku malo maloleté dieťa 5 - 6 rokov, pričom podľa ustálenej judikatúry Slovenskej republiky ale aj Európskeho súdu pre ľudské práva je možné prihliadať na názor maloletého dieťaťa vo veku cca. 10 rokov. Uviedol, že sa o svoje dieťa zaujímal a riadne prispieval výživným. Matka má záujem na zmene priezviska, a keďže dieťa je ešte nízkeho veku a žije v jej domácnosti, formuje sa i názor dieťaťa, ktorý je zhodný s názorom matky. Otec mal záujem o rozšírenie styku. Kvôli maloletej sa prisťahoval na západné Slovensko s tým, že má záujem sa s ňou stretávať aj v rozšírenom rozsahu. Akceptoval však, že maloletá ho aktuálne odmieta a nasilu sa nedožadoval toho, aby s ním odišla na styk.

10. Kolízny opatrovník na pojednávaní vzhľadom na výsledok znaleckého posudku predloženého matkou a zistený názor maloletého dieťaťa navrhol, aby súd priezvisko maloletej zmenil, nakoľko je to v jeho záujme.

11. Podľa § 120 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

12. Podľa čl. 5 písm. g) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny.

13. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

14. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

15. Podľa § 40 ods.1 Zákona o rodine, deti majú spoločné priezvisko rodičov alebo priezvisko jedného z nich určené vyhlásením pri uzavieraní manželstva podľa § 6 ods. 3 a 4.

16. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

17. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonaným súkromným zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Podľa článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory právo slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom detí musí venovať primeraná pozornosť zodpovedajúca ich veku a úrovni. Za týmto účelom sa dieťaťu musí predovšetkým poskytnúť možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo administratívnom pojednávaní, ktoré sa ho dotýka a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu, alebo jeho príslušného orgánu a spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

19. Riadny výkon rodičovských práv a povinností predpokladá konsenzus rodičov vo veciach súvisiacich s týmto výkonom. Ak sa však rodičia z akýchkoľvek dôvodov nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností rozhodne o takejto spornej podstatnej veci na návrh niektorého z rodičov súd. V zmysle ustálenej súdnej praxe podstatnou vecou, súvisiacou s výkonom rodičovských práv a povinností je aj zmena priezviska maloletého dieťaťa. Z tohto dôvodu, ak sa rodičia nedohodnú na zmene priezviska dieťaťa, prichádza do úvahy postup súdu podľa ustanovenia § 35 a na návrh niektorého z rodičov súd rozhodne, či udelí súhlas za rodiča, ktorý s návrhom nesúhlasí, k podaniu žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa.

20. Určiť meno a priezvisko dieťaťa patrí k právam a povinnostiam rodičov, pričom pri určení priezviska dieťaťa treba zachovať zásady, podľa ktorých určiť priezvisko dieťaťa je právom obidvoch rodičov. Maloleté dieťaťa musí mať priezvisko svojho rodiča a k zmene priezviska maloletého môže dôjsť len zákonom predpísaným spôsobom. Na povolenie zmeny priezviska nie je právny nárok a podľa dlhodobej judikatúry súdov súd dá súhlas na podanie žiadosti jedným z rodičov (proti vôli druhého rodiča) len vtedy, ak sú na to závažné dôvody, ak si rodič, ktorého priezvisko dieťa má, neplní povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oň záujem a zrejme stratil k nemu citový vzťah alebo z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby sa u neho udržiaval a prehľboval pocit spolunáležitosti s týmto rodičom.

21. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami súd vyhovel návrhu matky na udelenie súhlasu k podaniu žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa. V prejednávanej veci vyplynulo z vykonaného dokazovania, že maloletá Y. je napriek svojmu veku (toho času 6 rokov) vysoko inteligentná a vie jasne vyjadriť svoj názor ohľadom zmeny priezviska. Z vykonaného pohovoru s maloletým dieťaťom mal súd preukázané, že dieťa pozná svoje aktuálne priezvisko po biologickom otcovi, X., ale prejavila záujem volať sa tak, ako jej matka a jej brat, teda T.. Maloletá Y.Ú. ďalej počas pohovoru uviedla, že so svojim biologickým otcom sa nestretáva a ani spolu nekomunikujú, za svojho otca považuje súčasného manžela matky, Mariána Marka. Nakoľko mal súd na základe znaleckého posudku č. 87/2017 preukázané, že maloletá je schopná jednoznačne prejavíť svoj názor ohľadom zmeny priezviska, názor dieťaťa bol pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci kľúčový. Poukazujúc na článok 5 Zákona o rodine, Dohovoru o právach dieťaťa a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva má súd za to, že názor dieťaťa je potrebné vziať do úvahy pri každom konaní, ktoré sa týka maloletého a pri tomto obzvlášť. Matka maloletej deklarovala aj tú skutočnosť, že maloletá Júlia sa v škôlke prezentuje navonok ako T. a zjavne sa už s týmto priezviskom naplno stotožnila. Táto okolnosť, jej názor, vospelosť vo vyjadrovaní maloletej Y. a to, že dokázala svoj názor aj racionálne zargumentovať, súd v súhrne uzatvára, že jej názoru pripísal pri svojom rozhodnutí rozhodujúci význam. Kolízny opatrovník podporil názor maloletej Y. zistený vykonaným pohovorom.

22. V konkrétnej veci súd zistil existenciu vážnych dôvodov pre zmenu priezviska maloletého dieťaťa, ktorého rodičia sú rozvedení, nežijú v spoločnej domácnosti a priezvisko ich spoločného dieťaťa je X.Á.. Otec dieťaťa sa toho času s maloletou nestretáva kvôli odmietavému postoju maloletého dieťaťa. Je síce pravdou, že si voči maloletému dieťaťu plní vyživovaciu povinnosť, ale pri rozhodovaní súd prihliadol na skutočnosť, že dieťa prejavilo záujem zmeny svojho súčasného priezviska, X., na priezvisko svojej matky, T.. Maloletá Y. žije v rodine, ktorej ostatní členovia majú zhodné priezvisko, a teda je v jej záujme, aby mala priezvisko totožné s ostatnými členmi rodiny, a aby tak mala i v tomto smere pocit spolupatričnosti. Záujem maloletého dieťaťa v posudzovanom prípade prevyšuje záujem otca, ktorý so zmenou jeho priezviska nesúhlasil. Je v záujme maloletého dieťaťa zmena priezviska na priezvisko ostatných členov rodiny vrátane matky, pretože táto skutočnosť je pre ďalší vývoj maloletej Y. zásadnou otázkou, obzvlášť za situácie, kedy maloletá sa stotožňuje s priezviskom matky a jej rodiny, ku ktorému sa hlási a vyjadruje tak svoju identitu. Súd na základe uvedeného návrhu matky vyhovel.

23. Na záver chce súd len podčiarknuť, že toto rozhodnutie o podstatnej veci týkajúcej sa výkonu rodičovských práv nie je rozhodnutím obmedzujúcim rodičovské práva otca, a prípadnou zmenou priezviska maloletej Y. nestráca otec nič zo svojich rodičovských práv a povinností. V budúcnosti je len na otcovi, aby uchoпил svoje rodičovské práva aktívne voči maloletému dieťaťu, nekládol za vinu, hoci aj podvedome, že nechce už nosiť jeho priezvisko. Ak dokáže otec prekonať aj túto okolnosť a bude rešpektovať túžbu aj názor maloletého dieťaťa v tomto smere, môže to byť pre oboch nová etapa v ich vzťahu.

24. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 59 CMP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitosti podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 231/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.